

OSAVUOSIKATSAUS

Tammi-huhtikuu 2023

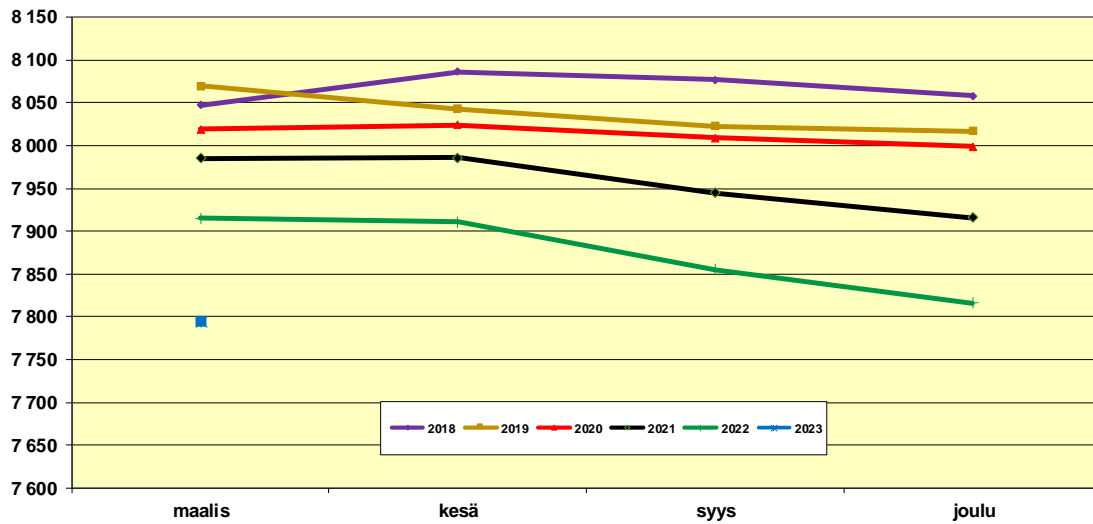
Sisällysluettelo

1 ASUKASLUVUN KEHITYS JA TYÖTTÖMYYSASTE	3
1.1 ASUKASLUKU	3
1.2 TYÖTTÖMYYSASTE.....	3
2 KÄYTTÖTALOUSOSA.....	4
2.1 KUNNANVALTUUSTO.....	4
1100 Kunnanvaltuusto.....	4
2.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	4
1200 Tilintarkastus	4
2.3 KUNNANHALLITUS.....	5
1300 Luottamushenkilöjohto	5
1500 Keskushallinto.....	6
1700 Kunnan tilat ja osakehuoneistot.....	7
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	7
2.4 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	7
1800 Vaalilautakunta.....	7
2.5 HYVINVOINTILAUTAKUNTA	8
3000 Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen.....	8
4500 Kirjasto- ja kulttuuritoimi	9
4700 Liikuntatoimi	10
4800 Nuorisotoimi	11
2.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA	12
4000 Varhaiskasvatus	12
4100 Esiopetus	13
4200 Perusopetus.....	13
4300 Toisen asteen koulutus.....	15
4400 Aikuiskoulutus	16
2.7 TEKNINEN LAUTAKUNTA	16
5100 Tekninen toimi.....	16
5200 Tilahallinta	17
5300 Liikennealueet	18
5400 Yleiset alueet	18
5500 Jätehuolto.....	19
5600 Vesihuoltolaitos.....	20
5700 Liikenneolot	20
5800 Pelastustoimi	21
5900 Rakennusvalvonta- ja ympäristötoimi.....	21
3 INVESTOINNIT	22
4 TULOSLASKELMA (ULKOINEN)	25
5 RAHOITUSLASKELMA	26
6 VEROTULOT.....	27
7 LAINAT.....	27
8 ARVIO KOKOVUODEN TALOUDEN TOTEUTUMASTA	28

8.1 KÄYTTÖTALOUS	28
8.2 VEROTULOT JA VALTIONOSUJEDT.....	28
8.3 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	28
8.4 TILIKAUDEN TULOS	28
8.5 INVESTOINNIT	28
9 SAIRAUSPOISSAOLOT	29
10 KONSERNIYHTIÖT	30
10.1 Kiinteistö Oy Laihian Vuokratalot	30
10.2 Laihian Nuuka Lämpö Oy	30
10.3 Poronkankaan Vesi Oy.....	31

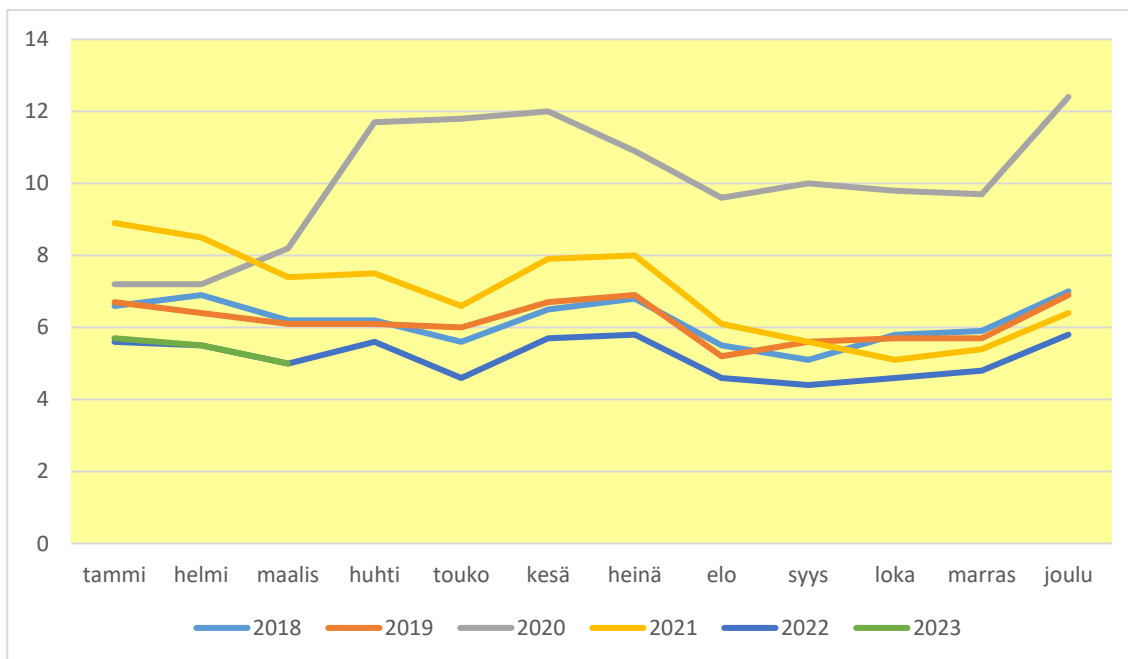
1 ASUKASLUVUN KEHITYS JA TYÖTTÖMYYSASTE

1.1 ASUKASLUKU

Laihian kunnan asukasluku 30.4.2023 oli 7 796. Laskua vuodenvaihteesta on 20 henkilöä.

1.2 TYÖTTÖMYYSASTE

Maaliskuun 2023 työttömyysaste oli 5,0 %.

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1 KUNNANVALTUUSTO

1100 Kunnanvaltuusto

Tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Strategian toteutumisesta ja merkittävistä asiakokonaisuuksista järjestetään valtuustolle iltakouluja.

Toteutuma

- Valtuuston iltakouluja on ollut yksi. Iltakoulussa käsiteltiin pääasiassa taloutta ja tuulivoimahankkeita.

1100 Kunnan valtuusto	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	-63 052	-14 985	-48 067	23,8	-27 150	-225 463
Netto	-63 052	-14 985	-48 067	23,8	-27 150	-225 463

2.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

1200 Tilintarkastus

Tavoitteet ja toimenpiteet 2023

- Talouden tasapainon seuranta
- Valtuuston asettamien tavoitteiden seuranta
- Valtuuston päätösten noudattaminen

Toteutuma

- Tarkastuslautakunta on suorittanut vuoden 2022 talouden ja toiminnan tarkastusta

1200 Tarkastuslautakunta	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	-22 000	-1 796	-20 204	8,2	-5 927	-26 534
Netto	-22 000	-1 796	-20 204	8,2	-5 927	-26 534

2.3 KUNNANHALLITUS

1300 Luottamushenkilöjohto

Tavoitteet 2023

- Valtuuston päättämän strategian jalkauttaminen hallintokuntiin
- Positiivisen kuntakuvan vahvistaminen
- Yritysmuutoksen kehittäminen
- Kunnan talouden tasapainon säilyttäminen
- Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen
- Sisäisen valvonnan kehittäminen ja sen vahvistaminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Esimiespalaverissa käytävä strategian tarkastelu ja keskustelu. *Vastuhenkilö kunnanjohtaja*
- Kotisivujen uudistaminen. *Vastuhenkilö hallinto- ja henkilöstöjohtaja*
- Eri medialähteiden suunnitelmallinen ja aktiivinen käyttö. *Vastuutaho kunnanjohtaja*
- Viestintäsuunnitelman päivitys kesään 2023 mennessä. *Vastuhenkilö hallinto- ja henkilöstöjohtaja*
- Henkilöstökyselyn kehittäminen. Toteutus syksyllä 2023. *Vastuhenkilö hallinto- ja henkilöstöjohtaja*
- Markkinointistrategian toteuttaminen. *Vastuhenkilö kunnanjohtaja*
- Elinvoimastrategian päivittäminen kesään 2023 mennessä. *Vastuhenkilö kunnanjohtaja*
- Aktiivinen ja säännönmukainen yhteistyö yrittäjien kanssa. *Vastuhenkilö kunnanjohtaja*
- Talouden säännönmukainen seuraaminen ja ohjaus. *Vastuhenkilö talousjohtaja*
- Osallistuvan budjetoinnin mallin valmistelu siten, että malli otetaan käyttöön vuoden 2024 talousarviotyössä. *Vastuhenkilö talousjohtaja*
- Sisäisen valvonnan koulutusta viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. *Vastuhenkilö kunnanjohtaja*

Toteutuma

- Toukokuussa on ensimmäinen esihenkilöpalaveri, missä strategia on esillä.
- Kotisivujen hankintaprosessi aloitettu. Verkkopalvelu-uudistuksen vaatimusmäärittely tehty. Suunniteltu kilpailutus Hilman kautta.
- Kunnan somekanavia on pyritty käyttämään suunnitelmallisesti ja aktiivisesti käymällä johtoryhmässä säännöllisesti keskustelua mahdollisista sisällöistä. Kunnan asiat ovat olleet esillä paikallismediassa sekä esim. Seura-lehdessä.
- Viestintäsuunnitelman päivitys siirtyy syksyyn 2023.
- Kunnan markkinoinnista on pidetty viisi erilaista palaveria yhteistyötahojen kanssa. Suunnittelun tuloksia on nähtävillä arvion mukaan sekä kesällä että jossain vaiheessa kesälomien jälkeen.
- Elinvoimastrategia on tulossa kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa.
- Kunnan ja yrittäjien yksi aamukahvitilaisuus on pidetty. Yhteistyötä on tehty elinvoimastrategian osalta sekä työryhmässä että Laihian yrittäjien hallituksen kokouksessa. Laihian yrittäjien edustaja on ollut mukana keskustelemassa yhteistyöstä konserni- ja elinvoimajaoston kokouksessa. Kunnanjohtaja on osallistunut aktiivisesti Nuorten Yrittäjien hankkeen kokouksiin ja tehnyt yhteistyötä hankkekoordinaattorin kanssa mm. yrittäjäkesäpestin osalta.
- Alkuvuonna talouden seuranta on painottunut vuoden 2022 tilinpäätökseen. Vuoden 2023 ensimmäinen talouskatsaus kunnanhallitukselle esiteltiin toukokuussa. Jatkossa pääpaino on kuluvoimassa vuodessa.
- Osallistuvan budjetoinnin valmistelu alkaa kesällä.
- Koulutusta ei ole vielä sovittu.

1300 Luottamushenkilöjohto	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	80 000	13	79 987	0,0	138	94 366
Kulut	-1 572 260	-437 587	-1 134 673	27,8	-352 215	-1 087 797
Netto	-1 492 260	-437 574	-1 054 686	29,3	-352 077	-993 431

1500 Keskushallinto

Tavoitteet 2023

- Keskeisten tukipalvelusovellusten ja -toimintojen tehostaminen
- Ict-toiminnan kehittäminen edelleen
- Tehostetaan saatavien perintää
- Lisätään panostusta henkilöstöasioiden hoitoon

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Otetaan käyttöön vuonna 2022 viivästynyt ulkoisen toimijan palkka- ja henkilöstöhallinto-ohjelma. Tämä vahvistaa esimiesten parempaa hallintaa omasta henkilökunnastaan. Lisäksi henkilöstöpää-
tökset siirtyvät asianhallintaohjelmasta henkilöstöhallinto-ohjelmaan. *Vastuuhenkilö hallinto- ja
henkilöstöjohtaja*
- Tietoturvamallin käyttöönotto. *Vastuuhenkilö hallinto- ja henkilöstöjohtaja*
- Yhteistyön aloittaminen perintätoimiston kanssa. *Vastuuhenkilö talousjohtaja*
- Lisätään yhteistyötä lähialueiden toisen asteen oppilaitoksiin ja korkeakouluihin harjoittelijoiden saamiseksi. *Vastuuhenkilö hallinto- ja henkilöstöjohtaja*

Toteutuma

- Palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmähankinta tehty Suupohjan Seutupalvelukeskuksen kautta. Järjestelmien käyttöönottoprojekti meneillään. Järjestelmän käyttöönottotavoite 1.9.2023 alkaen.
- Kulunvalvontajärjestelmä hankittu ja käyttöönottoprojekti meneillään. Järjestelmän käyttöönotto-
tavoite 1.9.2023 alkaen. Järjestelmästä liittymä palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmään, mikä
tehostaa prosesseja.
- Kuntarekry- järjestelmästä otettu käyttöön täyttölupaprosessi.
- Tietoturvamallin käyttöönotto siirtyy syksyyn.
- Sopimus Suomen Kuntaperintä Oy:n kanssa on tehty. Varsinainen aloitus tapahtuu kesälomien jäl-
keen.
- Yhteistyö oppilaitoksiin ja korkeakouluihin siirtyy syksyyn, sillä ensi sovittava yhtenäinen prosessi,
miten harjoittelijat tulevat kuntaan.

1500 Hallinto osasto	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	14 650	8	14 642	0,1	2 448	28 096
Kulut	-1 557 944	-530 666	-1 027 278	34,1	-395 226	-986 458
Netto	-1 543 294	-530 657	-1 012 637	34,4	-392 778	-958 362

1700 Kunnan tilat ja osakehuoneistot

Tavoitteet 2023

- Monipuolinen, kunnan elinvoimaisuutta tukeva tonttitarjonta
- Metsäomaisuuden ammattitaitoinen hoito ja hyödyntäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Huolehditaan siitä, että tarjolla on kuntalaisia kiinnostavia tontteja. Samalla huomioidaan Vaasan seudun kehityksen myötä muodostuva mahdollinen tonttikysynnän kasvu. *Vastuuhenkilö kunnanjohtaja*
- Toteutetaan metsänhoidollisia toimenpiteitä päivitetyn metsäsuunnitelman mukaisesti. Puun myynti pyritään ajoittamaan siten, että tuotto olisi mahdollisimman hyvä. *Vastuuhenkilö maanmittausinsinööri*

Toteutuma

- Pyydetty tarjoukset pystykaupoista ja taimikon hoitokohteista.

1700 Tilat ja arvo omaisuus	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	157 000	105 958	51 042	67,5	139 813	248 629
Kulut	-15 000	-2 431	-12 569	16,2	-6 956	-15 836
Netto	142 000	103 527	38 473	72,9	132 856	232 793

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

1300 Kunnanhallitus	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	251 650	105 979	145 671	42,1	142 399	1 568 640
Kulut	-3 145 204	-972 571	-2 172 633	30,9	-760 893	-2 316 313
Netto	-2 893 554	-866 592	-2 026 962	29,9	-618 494	-747 672

2.4 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

1800 Vaalilautakunta

Toteutuma

- Vuoden 2023 eduskuntavaalit toteutettu.

1800 Vaalilautakunta	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	14 000	0	14 000	0,0	16 475	16 475
Kulut	-25 836	-7 719	-18 117	29,9	-21 479	-52 174
Netto	-11 836	-7 719	-4 117	65,2	-5 004	-35 699

2.5 HYVINVOINTILAUTAKUNTA

3000 Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteet 2023

- Työikäisten hyvä työllisyys
- Kuntalaisten toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen
- Palveluiden saavutettavuuden kehittäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Alueen toimijoiden (TYP, EPT, HYTE, SONetBotnia) ja kunnan verkostoyhteistyöaktiivisuus. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*
- Aktiivisuus kunnan ja maakunnan vaikuttamistoimielimissä ja asiakasraadeissa. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*
- MLL yhteistyösopimuksen tuloksellisuuden seuraaminen. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*
- Hyvinvointisuunnitelman valmistelu. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*

Toteutuma

- Tavoitteiden saavuttaminen on kärsinyt hyvinvointipäällikön poissaolosta

Tavoitteet 2023

- Työikäisten hyvä työllisyys
- Palveluiden saavutettavuus
- Työmarkkinatuen kuntaosuuden väheneminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Alueen toimijoiden (TYP, EPT) ja kunnan verkostoyhteistyö. *Vastuutaho kiinteistöhoidon ja työllisyyden yhdyshenkilö*
- Kunnan työllistämistoimien kehittäminen. *Vastuutaho kiinteistöhoidon ja työllisyyden yhdyshenkilö*

Toteutuma

- Kunta on ollut aktiivisesti mukana TYP-verkostossa sekä TE24/25 keskusteluissa

Tavoitteet 2023

- Väestöryhmien edunvalvonta kuntatasolla
- Aktiivinen osallistuminen maakuntatason toimielinten toimintaan
- Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen
- Tarpeenmukaisten palveluiden turvaaminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Vaikuttamistoimielinten kokouksia 6–8 vuodessa. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*
- Vaikuttamistoimielinten edustus työryhmissä. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*
- Vanhustenviikko, Nuukuuren viikko, valtakunnallinen vammaisneuvosto, Ikäinstituutti ja muut tapahtumat. *Vastuhenkilö hyvinvointipäällikkö*

Toteutuma

- Vanhus- ja vammaisneuvostojen toiminta on ollut vajavaista hyvinvointipäällikön poissaolon takia. Kokouksia on kuitenkin pidetty.
- Edustus etenkin alueellisissa työryhmissä on ollut aktiivista

3000 Terveyden ja hyvinvoinnin edis

	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	177 649	-177 649	*****	187 214	626 639
Kulut	0	-261 305	261 305	*****	-10 795 656	-33 650 499
Netto	0	-83 657	83 657	*****	-10 608 442	-33 023 860

4500 Kirjasto- ja kulttuuritoimi**Tavoitteet 2023**

- palautetaan toiminnan volyyymi koronaa ja kirjaston saneerausta edeltävälle tasolle
- panostetaan erityisesti lasten ja nuorten lukemis- ja kulttuuriharrastuksiin
- kehitetään Laihian kulttuuritarjontaa yhdessä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa
- säästetään kirjaston vuokrakuluissa

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- osallistutaan Eepoksen Lukeva Lakeus-hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää uusia vinkkausmenetelmiä ja järjestää 7.-luokkalaisille kirjavinkkaustapahtumia
- tilataan nuortenkirjailija yläkouluun
- järjestetään 1–2 kirjailijailtaa aikuisille
- vietetään eri-ikäisille suunnattuja elokuvailtoja kirjastossa
- kehitetään kirjastoa opiskelutilana
- järjestetään 1–2 kesäkerhoa alakoululaisille
- järjestetään 3–4 matalan kynnyksen kulttuuritapahtumaa
- kehitetään Nuukuuren viikon konseptia kunnan vision mukaisesti
- tarjotaan nuorille harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja
- toimitaan aktiivisesti Eepoksen ja alueellisen kehittämiskirjaston työryhmissä ja Pohjanmaan lastenkulttuuriverkoston ohjausryhmässä
- luovutetaan kirjastoauton tyhjäksi jäänyt talli muuhun käyttöön

Toteutuma

- osallistuttiin Eepoksen Lukeva Lakeus-hankkeeseen ja järjestettiin kaikille 7.-luokkalaisille kirjavinkkaustapahtuma 22.2.
- järjestettiin 8.3. kirjailijailta aikuisille vieraana Anneli Kanto
- järjestettiin lapsille elokuvailta 25.4.
- hankittiin kirjaston monitoimisaliin pimennysverho
- järjestettiin 10.3. Musapatti-lastenkonsertti Seinäjoen kaupunginorkesterin kanssa ja 12.3. Kirjeitä kaivatuille – sotavuosien suosikkisävelmät -konsertti yhteistyössä Ylipään nuorisoseuran kanssa
- on kehitetty Nuukuuren viikon konseptia kunnan vision mukaisesti 5 kokouksessa yhteistyössä kulttuuriryöryhmän, vapaa-aikatoimen ja aktiivisten kuntalaisten kanssa.
- on tarjottu TET-harjoittelupaikka neljälle koululaiselle

4500 Kirjasto ja kulttuuritoimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	5 000	1 498	3 502	30,0	2 626	13 618
Kulut	-406 045	-138 228	-267 817	34,0	-161 115	-439 774
Netto	-401 045	-136 730	-264 315	34,1	-158 489	-426 155

4700 Liikuntatoimi

Tavoitteet 2023

- Pitkäjänteinen suunnittelu
- Monialainen hyte-yhteistyö
- Kuntalaisten elintapaohjaus

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Liikuntapoliittisen ohjelman päivittäminen. *Vastuuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- TEA-indikaattoritieto osaksi vaikuttavuuden seurantaa. *Vastuuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- Toimivan elintapaohjausmallin luominen. *Vastuuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*

Toteutuma

- Liikunnan toimenpidesuunnitelmaa on koostettu kevään aikana ja järjestetty työryhmän kokous. Pitkäjänteistä suunnittelutyötä on toteutettu myös liikuntatyöryhmän kokouksissa kevään aikana.
- Elintapaohjausmallia suunnitteilla, käytännön toteutus syksyllä -23.
- Osallistuttu Pohjanmaan kuntien hyte-työn kartoitukseen, joka tehtiin osana Prima Botnia -hankkeen hyte-projektikononaisuutta.
- Hyte-yhteistyötä lisätty terveyskeskuksen fysioterapian kanssa asiakasohjauksen merkeissä. Perustettu uusi liikuntaryhmä.
- Senioreille suunnatut liikuntaryhmät kokoontuneet suunnitellun mukaisesti koko kevään ajan.
- Liikuntatoimessa olleet kevään hakuajat ulko- ja sisäkenttien vuoroihin sekä yhdistysten avustus-haku.
- Suoritettu kesätyöntekijähaastattelut ja valinnat.
- Rajavuoren erä- ja retkeilykeskusta on varattu ulkopuoliseen käyttöön kevään aikana.
- Uimahallilla järjestetty kaksi tapahtumaa sekä osallistuttu uintikampanjaan. Kävijämäärä on ajanjaksolla 10 754 hlöä. Uimahallia käyttävät aktiivisesti niin paikalliset koulut kuin lähikuntienkin oppilaitokset.
- Uimahallilla pidetty henkilökuntapalavereita.
- Liikuntatoimessa ollut kevään aikana opiskelijoita tutustumassa toimintaan osana opintoja sekä tet-harjoittelija.

4700 Liikuntatoimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	147 700	29 666	118 034	20,1	28 394	133 610
Kulut	-910 773	-237 907	-672 866	26,1	-269 103	-891 622
Netto	-763 073	-208 241	-554 832	27,3	-240 708	-758 012

4800 Nuorisotoimi

Tavoitteet 2023

- Nuorten osallisuuden edistäminen
- Monialaisen verkostotyön kehittäminen
- Ohjaamo-toimintamalli käytössä
- Nuorten vapaa-ajan kokoontumismahdollisuuksien parantaminen
- Koulunuorisotyön kehittäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Nuorten aktiiviset edustukset toimielimissä ja työryhmissä. *Vastuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- Alueellinen aktiivinen osallisuus ja yhteistyö. *Vastuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- Eri toimijoiden lähipalvelukokonaisuuden kehittäminen. *Vastuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- Kokoontumistilaisuuksien valvontaan luodaan selkeä malli. *Vastuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*
- Lisätään henkilöstöresurssia tukemaan koulunuorisotyötä hankkeen avulla. *Vastuhenkilö vapaa-aikapäällikkö*

Toteutuma

- Tammikuussa kouluvalmentajan haastattelut ja valinta.
- Nuorisotilan valvontaan sääntöjen tarkistus sekä sopimukset valvontaa toteuttavien ryhmien kanssa.
- Kesätyökry, haastattelut ja valinnat.
- Hygieniapassikoulutus, osallistuja 30.
- Hiihtolomaviikolla tarjottiin monipuolista ohjelmaa. Retki Uumajaan sekä perheiden liikuntapäivä Monitoimitalolla yhteistyössä liikuntatoimen kanssa.
- Valtionavustuspäätös lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan tukemiseen 4.500 €
- Valtionavustuspäätös etsivä nuorisotyöhön 30.000 €
- Pidetty monialaisen nuorten ohjaus – ja palveluverkoston Yhdessä - kokous
- Nuorisovaltuuston kokoukset olleet kuukausittain. Nuorten edustus myös maakunnallisessa nuorisovaltuustossa, sivistys-, hyvinvointi- ja teknisessä lautakunnassa. Nuorisovaltuusto järjesti nuorisohjaajan kanssa kansanedustajaehdokkailla haastattelutilaisuuden. Yläkoulu- ja lukiolaiset saivat äänestää valtakunnallisissa Nuorten vaaleissa.
- Nuorisoiltojen osallistumismäärät nousseet koronaa edeltävälle tasolle. Ilta-avointien lisäksi järjestetty toimintaa myös päivisin esim. välituntien aikana.
- Etsivä nuorisotyö aloitti lukiopäivystykset. Yhteistyö käynnistettiin Kyrönmaalla tammikuussa aloitaneen nuorten työpaja Följyn kanssa.
- Etsivä nuorisotyöntekijä mukana moniammatillisissa yhteistyöryhmissä.
- Pidetty vapaa-ajan tiimipalavereita.

	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
4800 Nuorisotoimi						
Tuotot	32 600	1 500	31 100	4,6	363	32 051
Kulut	-296 444	-63 645	-232 799	21,5	-52 506	-163 621
Netto	-263 844	-62 145	-201 699	23,6	-52 143	-131 570

4500 HYVINVOINTILAUTA-KUNTA	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	185 300	210 313	-25 013	113,5	218 598	805 918
Kulut	-1 613 262	-730 082	-883 180	45,3	-11 311 123	-35 494 367
Netto	-1 427 962	-519 769	-908 193	36,4	-11 092 525	-34 688 449

2.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

4000 Varhaiskasvatus

Tavoitteet 2023

- Varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys keväällä 2023
- Tukitoimien tehostaminen/varhainen puuttuminen
- Liikunnallisten elämäntapojen vakiinnuttaminen varhaiskasvatusyksiköissä
- Kiusaamisen ehkäiseminen/positiivisen pedagogiikan vakiinnuttaminen arkeen
- Henkilöstötarpeen kartoitus keväällä ja syksyllä
- Henkilöstön jaksaminen haasteellisissa ryhmissä
- Kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen
- Päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Hoitopaikkojen tarpeen aktiivinen ennakointi. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Varhaiskasvatuksen kiertävän erityisopettajan palkkaaminen. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Opin liikkuen -hankkeen kautta saatua liikuntakasvatusta jatketaan. Lasten, perheiden ja henkilöstön liikunnan tehostaminen. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Kiusaamisen vastaisen suunnitelman käyttöönotto koko varhaiskasvatuksessa jatkuu sekä positiivisen pedagogiikan omaksumista vahvistetaan. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Kevään 2023 aikana pyritään rekrytoimaan pätevää henkilöstöä tarpeen mukaan. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen organisaation päivittäminen ja tarvittaessa rekrytointi. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*

Toteutuma

- Hoitopaikkojen järjestely syksylle aloitettu, ja hoitopaikkoihin tulee muutoksia.
- kuntaan on ollut rekry auki kolmelle erityisopettajalle, mutta haut eivät ole tuottaneet tulosta. Haussa käytettiin apuna myös Jobillaa.
- Kiusaamisen vastainen suunnitelma käytössä.
- Järjestetty koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle positiivinen pedagogiikka-koulutus.
- Varhaiskasvatuksen opettajia rekrytoitu, ja siitä on onnistuttu saamaan työntekijöitä.

4000 Varhaiskasvatus	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	512 700	150 078	362 622	29,3	211 772	602 520
Kulut	-4 596 111	-1 425 951	-3 170 160	31,0	-1 454 332	-4 531 628
Netto	-4 083 411	-1 275 872	-2 807 538	31,2	-1 242 559	-3 929 108

4100 Esiopetus

Tavoitteet 2023

- Esiopetukseen osallistuvien lasten päivähoidon järjestäminen siten, että koulukuljetusten tarve ja kustannukset pysyvät edelleen vähäisinä.
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallintomallin kehittäminen.
- Neuropsykiatristen lasten oikea-aikainen tukeminen sekä periaatteista ja käytänteistä sopiminen.
- Kolmiportaisen tuen kehittäminen ja yhtenäistäminen.
- Sivistystoimen toimintaohjelman jalkauttaminen.
- Toiminnallisten oppimismenetelmien vakiinnuttaminen esiopetuksessa sekä lasten osallisuuden sekä aktiivisuuden tukeminen.
- Nivelvaihe perusopetukseen joustavaksi ja toimivaksi. Yhteistyö koulujen kanssa.
- Kulttuuri- ja lukutaitojen vahvistaminen esiopetuksessa.
- Kiusaamisen vastainen suunnitelma aktiiviseen käyttöön.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen esiopetusyksikön yhteydessä. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Henkilökunnan kouluttaminen, ohjaus ja tuen antaminen. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Varhaiskasvatuksen-alkuopetuksen lukuhankkeeseen osallistuminen. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*
- Erityinen tuki ja inklusio -hanke, johon osallistutaan yhdessä perusopetuksen kanssa. *Vastuuhenkilö varhaiskasvatusjohtaja*

Toteutuma

- täydentävää varhaiskasvatusta toteutettu Hulmin, Veturin, Vallinmäen ja Rauhalan yksiköissä.
- henkilökunta osallistunut positiivinen pedagogiikka-koulutukseen sekä esikouluopettajien kanssa on järjestetty säännöllisiä tapaamisia.

4100 Esiopetus	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	235	-235	*****	323	27 809
Kulut	-715 628	-223 851	-491 777	31,3	-251 187	-741 694
Netto	-715 628	-223 616	-492 012	31,2	-250 864	-713 885

4200 Perusopetus

Tavoitteet 2023

- Yhteistyön käynnistäminen sekä oppilashuollon palveluiden vahvistaminen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa
- TVT-strategian päivittäminen edelleen ja laitteiden hankinta sekä niihin liittyvän pedagogisen osaamisen vahvistaminen
- Yhtenäiskoulun hallintomallin kehittäminen ja arviointi
- Oppilaan ohjauksen vahvistaminen ja kehittäminen
- Opettajien pedagogisten valmiuksien kehittäminen: pedagoginen kirjoittaminen, yhteisopettajuus, konsultaatio, haasteelliset oppilaat
- Opetushallituksen kärkihankkeisiin osallistuminen
- Toiminnan kehittäminen hankkeiden avulla; harrastustoiminnan tuominen koulupäivän yhteyteen
- Liikuntaluokkapedagogiikan kehittäminen

- Edistetään opiskelijan psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia
- Kouluakatemia toiminnan kehittäminen
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Yhteistyöverkoston luominen hyvinvointialueelle. *Vastuuhenkilö sivistysjohtaja*
- Digitutorryhmä päivittää strategiaa tarveharkintaisesti. *Vastuuhenkilö apulaisrehtori*
- Mahdollisen uudenlaisen yhtenäiskouluorganisaation aloittaminen elokuussa. *Vastuuhenkilö sivistysjohtaja*
- Oppilaanohjauksen tuntimäärän lisääminen. *Vastuuhenkilö sivistysjohtaja*
- Haetaan OPH:n kärkihankkeiden kehittämistä rahoitusta. *Vastuuhenkilö johtava rehtori*
- Haetaan OKM:n, OPH:n ja AVIn hankkeiden rahoitusta. *Vastuuhenkilö johtava rehtori*
- Harrastustoiminnan kehittäminen Suomen malli -hankkeen avulla. *Vastuuhenkilö johtava rehtori*
- Liikuntaluokkien yhteistyöverkoston kehittäminen ja vakiinnuttaminen. *Vastuuhenkilö johtava rehtori*
- Opiskeluhuollon suunnitelman toteuttaminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa. *Vastuuhenkilö sivistysjohtaja*
- Mahdollistetaan kouluakatemiaan osallistuminen myös lukion opiskelijoille ja kehitetään seurayhteistyötä. *Vastuuhenkilö sivistysjohtaja*
- Yrityskylätoiminnan aloittaminen yläkoulussa. Nuori yrittäjyys -ohjelman toteuttaminen. *Vastuuhenkilö johtava rehtori*

Toteutuma

- Yhtenäiskoulun hallintomallin kehittämis ehdotus on hyväksytty kunnanhallituksessa ja etenee kesäkuussa kunnanvaltuustoon.
- Suomenmalli hanke on saanut jatkorahoitusta AVI:lta 35 000 €.
- Liikuntaluokka on toiminnassa yläkoululla kaikilla luokka-asteilla. Kouluakatemia toimintaan on jätetty tarjouspyynnöt kahdelle toimijalle.
- Opiskelijan psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia edistetään syksyllä aloittavan kouluvalmentajan toimesta.

	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
4200 Peruskoulutus						
Tuotot	238 100	102 407	135 693	43,0	87 190	432 435
	-10 128					
Kulut	728	-3 183 116	-6 945 612	31,4	-3 139 669	-9 802 491
Netto	-9 890 628	-3 080 709	-6 809 919	31,1	-3 052 479	-9 370 056

4300 Toisen asteen koulutus

Tavoitteet 2023

- Lukio antaa hyvät valmiudet ylioppilastutkinnon suorittamiseen ja jatko-opintoihin.
- Kansainvälisyyskasvatusta kehitetään ja vahvistetaan.
- Lukio kehittää yliopisto- ja korkeakouluyhteistyötä ja työelämään tutustumista. Yhteistyökursseja tarjotaan Vaasan yliopiston kanssa. Työelämään tutustumisesta järjestetään mm. yrittäjävierailuja. Tavoitteena on sujuvampi siirtyminen korkeakouluopintoihin ja työelämään.
- LOPS 2021 kehitystyö jatkuu. Sen myötä laaja-alainen osaaminen korostuu.
- Hyvinvoinnin vahvistaminen ja opiskelijan tukeminen jaksamisessa ja paluuta opetuksen normioloihin tuetaan.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Kattava ja monipuolinen opetustarjonta lukiolaisten käytössä. Opiskelijoita kannustetaan opiskelemaan laajemmin kuin mitä lukiolaki edellyttää. *Vastuhenkilö lukion rehtori*
- Erasmus-hanke toiminnassa. Opintomatkat ulkomaille toteutetaan epidemian tuoman tauon jälkeen. Uusia EU:n tukemia kansainvälisyystoimintoja käynnistetään mahdollisuuksien mukaan. *Vastuhenkilö lukion rehtori*
- Vaasan yliopiston tutustumiskursseja tarjotaan lukion opiskelijoille. Tutustumiskäyntejä tehdään yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin. Lukiossa vierailee jatkokoulutuspaikkojen edustajia esitelmöimässä. Työelämän asiantuntijoita vierailee koulussa. *Vastuhenkilö lukion rehtori*
- Yhteistyötä Vaasan yliopiston kanssa suunnitellaan työryhmässä. *Vastuhenkilö lukion rehtori*
- Uusi LOPS2021 on kaikilla vuositasoilla käytössä, mahdolliset muutokset paikallisessa opetussuunnitelmassa valmistellaan ja ne ovat voimassa 2023–24 lukuvuodesta alkaen. *Vastuhenkilö lukion rehtori*
- Laaja-alaista osaamista vahvistetaan lukion opetuksessa ja Erasmus-hankkeessa. *Vastuhenkilö lukion rehtori*

Toteutuma

- Erasmus-projektin viimeinen vierailu toteutui suunnitellusti toukokuussa. Projektissa jatkuu vielä elosyyskuussa. Kv-kasvatuksen ulkomaanopintomatkat Berliiniin ja Roomaan toteutuvat. Lukiolaisten kv-valmiudet ovat vahvistuneet.
- Yliopistoyhteistyö Vaasan yliopiston kanssa on saatu hyvin käyntiin. Talousosaamisen opintoja voi suorittaa lukuvuodesta 2023–24 enemmän yhteistyössä Vaasan yliopiston kanssa.
- Opiskelijoiden valmiudet ylioppilaskirjoituksiin ovat olleet hyvät.

4300 Toisen asteen koulutus

Tuotot	10 000	149	9 851	1,5	0	31 153
Kulut	-1 178 935	-329 367	-849 568	27,9	-338 397	-1 113 893
Netto	-1 168 935	-329 218	-839 717	28,2	-338 397	-1 082 741

4400 Aikuiskoulutus

Tavoitteet 2023

- Monipuolisuus ja taloudellisuus
- Kurssien sisällöt vastaavat kysyntää

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Hyvä yhteistyö toiminnassa
- Tarkoituksenmukaiset toimitilat
- Uusien kurssien suunnittelu kuntalaisia kuullen ja osallistaen

Toteutuma

- Laihialle on kevätkaudelle 2023 suunniteltu 58 kurssia/1464 oppituntia. Niistä toteutuu 50 kurssia / 1348 tuntia.
- Kuntien maksuosuudeksi arvioidaan 145 000 €. Siitä ensimmäinen osa 50 000 € (Isokyrö 20 000 €, Laihia 30 000 €) on laskutettu. Kuntien osuus opiston vuoden 2023 valtionosuudesta on 240 430 € ja se huomioidaan tasauslaskussa.

4400 Aikuiskoulutus	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	-227 350	-45 296	-182 054	19,9	-45 139	-214 660
Netto	-227 350	-45 296	-182 054	19,9	-45 139	-214 660

4000 Sivistys ja varhaiskasvatusla	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	760 800	252 869	507 931	33,2	299 285	1 093 877
Kulut	-16 846 752	-5 222 038	-11 624 714	31,0	-5 246 015	-16 902 411
Netto	-16 085 952	-4 969 169	-11 116 783	30,9	-4 946 730	-15 808 534

2.7 TEKNINEN LAUTAKUNTA

5100 Tekninen toimi

Tavoitteet 2023

- Energiensäästö kohteiden ja toimenpiteiden innovatiivinen kehittäminen.
- Viestinnän kehittäminen
- Kunnan saavutettavuuden parantaminen
- Nopea, rohkea ja innovatiivinen toimintatapa sidosryhmien yhteistyössä
- Yhteistyön kehittäminen alueen yritysten kanssa teknisen toimen alaisissa kohteissa.
- Turvallisuuden parantaminen turvallisuuskyselyn pohjalta

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Kehitetään yhteistyötä eri hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa energiansäästötoimenpiteiden kehittämässä ja toteutuksessa. *Vastuhenkilö tekninen johtaja*
- Lisätään ennakkoviestintää teknisen osaston toimista. *Vastuhenkilöinä tekninen johtaja ja osaston esimiehet*
- Toimitaan aktiivisesti kunnan alueen suurien liikennehankkeiden ohjausryhmissä kunnan tahtotilan huomioimiseksi. *Vastuhenkilö tekninen johtaja*
- Tiivistetään yhteistyötä kuntakonsernin sisällä sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. *Vastuhenkilö tekninen johtaja*
- Turvallisuuskyselyn toteuttaminen ja turvallisuussuunnitelman päivittäminen yhteistyössä muiden hallintokuntien ja konserniyhtiöiden kanssa. *Vastuhenkilö tekninen johtaja*

Toteutuma

- Energiansäästökohteita kartoitetaan aktiivisesti.
- Aurinkovoimalan sijoituspaikkojen hyöty/kustannusten vertailuun on saatu VAMK opiskelijan tekemä opinnäytetyö. Aurinkovoimalan energia-avustushakemus on tehty Businessfinlandille.
- Ennakkoviestintää on lisätty eri hankkeiden osalta. Ennakkoviestintää toteutetaan tekstiviesti –sovelluksella, kiinteistöille jaettavien tiedotteilla sekä kunnan kotisivuille laitettavilla ennakkotiedotteilla. Ennakkoviestinnän lisäämisestä on tullut positiivista palautetta kuntalaisilta.
- Turvallisuutta ja asuin viihtyvyyttä on parannettu lisäämällä nopeusnäyttötauluja, asentamalla hidasteita ongelmallisiksi koetuille kaduille sekä lisäämällä/parantamalla kunnan kiinteistöjen piha-alueiden kameravalvontaa.

5100 Tekninen toimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	4 000	0	4 000	0,0	0	3 957
Kulut	-313 432	-67 583	-245 849	21,6	-67 394	-271 734
Netto	-309 432	-67 583	-241 849	21,8	-67 394	-267 778

5200 Tilahallinta

Tavoitteet 2023

- Käyttäjillä terveelliset olosuhteet.
- Kustannusten hallinta ja energiansäästön toteutuksen kehittäminen
- Toiminnan palvelurakenteen kehittäminen käyttäjien tarpeiden mukaisiksi.
- Koulujen ja niiden ympäristöjen kokonaisturvallisuuden kehittäminen

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Aktiivinen, nopea ja osaava toiminta yhdessä kuntakonsernin kanssa. *Vastuhenkilöt kiinteistöhoidon ja työllisyyden yhdyshenkilö sekä tekninen johtaja*
- Energiakulutuksen systemaattinen seuranta ja muutoksiin reagointi. *Vastuhenkilö kiinteistöhoidon ja työllisyyden yhdyshenkilö*
- Hallintokuntien välisen yhteistyön kehittäminen. *Vastuhenkilöt kiinteistöhoidon ja työllisyyden yhdyshenkilö ja tekninen johtaja*
- Valvontakameroiden lisääminen koulujen sisätiloihin, ulkoseinille sekä piha-alueille vuosittain erillisen ohjelman mukaisesti. *Vastuhenkilö tekninen johtaja*

Toteutuma

- Kunnan kiinteistöjen käyttäjiltä saatuja palautteita seurataan ja niihin reagoidaan nopeasti.

- Kiinteistöjen hoidon tasoon panostetaan ja siten tehdään ennakoivaa sisäilman laadun ylläpitoa.
- Aurinkovoimalan sijoituspaikkojen hyöty/kustannusten vertailuun on saatu VAMK opiskelijan tekemä opinnäytetyö. Aurinkovoimalan energia-avustushakemus on tehty Businessfinlandille.
- Kustannusten hallinnan kehittämiseksi on tehty mm. kiinteistöhoidon yhtiöittäminen. Tämä vuosi näyttää miten se tulee vaikuttamaan kokonaiskustannuksiin.
- Toiminnan palvelurakenteen kehittäminen vaatisi lisärekrytointeja. Palvelurakennetta pyritään tehostamaan kiinteistöhoidon yhtiöittämisellä. Yhtiön kiinteistöpäällikön rekrytoinnin venyminen kesäkuulle on aiheuttanut kohtuutonta kuormitusta teknisellä osastolla ja varmasti tulee näkymään taloudellisessa lopputuloksessa.

5200 Kiinteistötoimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	3 885 059	1 059 468	2 825 591	27,3	1 036 788	3 792 135
Kulut	-2 701 169	-1 020 565	-1 680 604	37,8	-874 136	-2 729 806
Netto	1 183 890	38 903	1 144 987	3,3	162 652	1 062 329

5300 Liikennealueet

Tavoitteet 2023

- Kunnan eri osa-alueiden saavutettavuuden kehittäminen yksityisteiden hoidon ja kunnostuksen avulla.
- Kaava-alueiden julkikuvan ja saavutettavuuden kehittäminen katuverkoston kuntoa parantamalla.
- Osaava, nopea, rohkea ja innovatiivinen toimintatapa energiansäästötoimenpiteissä.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Yksitysteiden hoidon erilaisten rahoitusmallien hyödyntäminen. *Vastuuhenkilö katuinsinööri*
- Katuverkoston peruskorjauksen PTS:n päivittäminen ja ajan tasalla pitäminen. *Vastuuhenkilö katuinsinööri*
- Tuodaan uusia teknisiä innovaatioita ja toimintatapoja katuvalaistuksen hallintaan. *Vastuuhenkilö katuinsinööri*

Toteutuma

- Yksitysteiden hoidon taso pidetään entisellä tasollaan. Kunnan hoidossa olevista yksityisteistä on saatu pääasiassa hyvää palautetta.
- Katuverkon investoinnit kohdistuvat pääosin olemassa olevan verkoston kunnostamiseen päällystämällä ja yleisilmettä kohentamalla.

5300 Liikennealueet	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	1 000	0	1 000	0,0	0	13 898
Kulut	-758 315	-292 914	-465 401	38,6	-207 753	-667 125
Netto	-757 315	-292 914	-464 401	38,7	-207 753	-653 226

5400 Yleiset alueet

Tavoitteet 2023

- Asuinalueiden viihtyisyyden parantaminen puistoalueiden siistillä yleisilmeellä.
- Virkistysalueiden kehittäminen kuntalaisten mielipiteet huomioiden.

- Liikunta-alueiden hoidon kehittäminen.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Puistoalueiden kunnostustoimenpiteitä budjetin sallimissa rajoissa, sekä yleisten alueiden ylläpito. *Vastuhenkilö maanmittausinsinööri*
- Yhteistyön lisääminen alan yritysten kanssa yleisten alueiden hoidon- ja kehittämisen osalta. *Vastuhenkilö maanmittausinsinööri*
- Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa liikuntapaikkojen sekä leikkikenttien hoidossa ja niiden kehittämisessä. *Vastuhenkilö katuinsinööri*

Toteutuma

- Puustoisten viheralueiden harvennuksia on suoritettu kevään aikana useilla alueilla.
- On pyydetty tarjous keskusta-alueen vihersuunnittelusta (sisältää Kauppatorin ympäristön sekä jokiranta-alueen virastotalon, Halpa-hallin ja S-Marketin takana). Suunnitelma on tekeillä ja osa siitä on tarkoitus toteuttaa vielä tämän vuoden aikana.

	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
5400 Yleiset alueet						
Tuotot	1 500	0	1 500	0,0	0	4 725
Kulut	-232 874	-44 142	-188 732	19,0	-19 995	-52 701
Netto	-231 374	-44 142	-187 232	19,1	-19 995	-47 976

5500 Jätehuolto

Tavoitteet 2023

- Hyötykäyttöaseman lajittelun jatkuva tehostaminen.
- Jätehuollon kustannusten minimointi.
- Toiminta uuden jätelain vaatimusten mukaiseksi.
- palveluntuottajien kanssa kirjalliset sopimukset.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Henkilökunnan koulutukset ja tiedottaminen huolellisesta lajittelusta, lajitteluohjeiden tarvittava päivitys. *Vastuhenkilö katuinsinööri*
- Jätehuoltomääräysten päivittäminen uuden jätelain vaatimusten mukaiseksi. *Vastuhenkilöt katuinsinööri ja tekninen johtaja*
- Jätehuollon kustannusten seuranta. *Vastuhenkilö katuinsinööri*

Toteutuma

- Jätehuollon kokonaisuuden tarkastelu on meneillään

	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1- 4/2022	Tilinpäätös 2022
5500 Liikelaitokset						
Tuotot	101 000	823	100 177	0,8	2 308	127 357
Kulut	-273 038	-33 805	-239 233	12,4	-49 197	-239 007
Netto	-172 038	-32 983	-139 055	19,2	-46 889	-111 649

5600 Vesihuoltolaitos

Tavoitteet 2023

- Puhdistamo toimii ympäristöluvan mukaisesti.
- Puhdistamon energiatehokkuus ja puhdistusprosessi paranee (hanke jatkuu).
- Hulevesien päätymistä jätevesiviemäriverkostoon vähennetään.
- Vesijohtoverkoston vuotojen pitäminen vähintään nykyisellä tasolla.
- Vesikatkoista ja muista häiriöistä tiedotetaan ennakoidusti, kun mahdollista tai viipymättä.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Neuvotteluja yritysasiakkaiden kanssa, vähennetään teollisuuden kuormitusta. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Puhdistamolla havaitut epäkohdat ja puutteet korjataan välittömästi. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Puhdistamolla tarpeelliset hankinnat/parannukset tehdään viipymättä. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Toteutetaan viemäriverkoston saneerausta määrärahojen puitteissa. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Aktiivinen seuranta vuotovesien (VJ ja JV) löytämiseksi. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Tekstiviestipalvelun käyttö matalalla kynnyksellä. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*
- Kadunparannusurakoiden yhteydessä saneerataan kustannustehokkaasti vesihuoltoverkkoa. *Vastuhenkilö vesihuoltoinsinööri*

Toteutuma

- Puhdistamolla käynnissä ulkopuolisen asiantuntijan avustuksella puhdistusprosessin optimointi. Jonkin verran myös laitehankintoja optimointiin liittyen.
- Tulva-aikaan vuotavien kaivojen etsintää ja korjausta.
- Vesiputkirikkoja ollut huhtikuun loppuun mennessä 4kpl
- tekstiviestejä lähetetty 460 kpl

5600 Vesihuoltolaitos	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	1 160 660	339 400	821 260	29,2	286 001	1 188 101
Kulut	-803 718	-242 457	-561 261	30,2	-236 518	-883 975
Netto	356 942	96 944	259 998	27,2	49 483	304 126

5700 Liikenneolot

Tavoitteet 2023

- Kehittää yhteistyössä ELY-keskuksen ja alueen kuntien kanssa alueellista työmatkaliikennettä.
- Kehittää liityntäpysäköintiä ja kevyen liikenteen pysäköintiä.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Erilaisten hanketukien hakemista tehostetaan.
- Käydään yhteistyöneuvotteluja alueen kuntien ja ELY – keskuksen kanssa.

Toteutuma

- Ei erityistä raportoitavaa

5700 Liikenneolot	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	-60 000	-18 442	-41 558	30,7	-4 711	-35 264
Netto	-60 000	-18 442	-41 558	30,7	-4 711	-35 264

5800 Pelastustoimi

5800 Palo ja pelastustoimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	0	-994	994	*****	-213 626	-640 015
Netto	0	-994	994	*****	-213 626	-640 015

5900 Rakennusvalvonta- ja ympäristötoimi

Tavoitteet 2023

- Sähköinen rakennuslupapalvelu.
- Lupaprosessien kehittäminen entistä asukas- ja yrittäjäystävällisemmäksi.
- Kaavoituksessa ketterien ja innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen yhdessä kuntalaisten, yritysten ja päättäjien kanssa.

Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi 2023

- Rakennusvalvonnassa sähköisen asioinnin ja arkistoinnin käyttöönottoon. *Vastuuhenkilö rakennustarkastaja*
- Tiedotuksen lisääminen rakennusvalvonnan, ympäristöasioiden ja kaavoituksen osalta. *Vastuuhenkilöt rakennustarkastaja ja maanmittausinsinööri*
- Kuntalaisten ja muiden yhteistyötahojen osallistaminen jo kaavoitushankkeiden suunnitteluvaiheessa. *Vastuuhenkilö maanmittausinsinööri*

Toteutuma

- Kaavahankkeita on käynnissä useita ja niistä on tiedotettu kuntalaisia ja muita osallisia laajasti jo heti alkuvaiheessa. Myös 3D-havainnekuvia on tekeillä alkaneista hankkeista, mikä helpottaa suunnitelmien hahmottamista.

5900 Rakennus ja ympäristötoimi	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	46 000	6 428	39 572	14,0	7 737	356 931
Kulut	-381 317	-117 815	-263 502	30,9	-85 252	-304 766
Netto	-335 317	-111 386	-223 931	33,2	-77 515	52 165

5000 Tekninen lautakunta	Ta 2023	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 1-4/2022	Tilinpäätös 2022
Tuotot	5 199 219	1 406 120	3 793 099	27,0	1 332 834	5 487 105
Kulut	-5 590 583	-2 328 236	-3 262 347	41,6	-2 234 746	-8 020 690
Netto	-391 364	-922 116	530 752	235,6	-901 912	-2 533 585

3 INVESTOINNIT

Investointiraportti € Tammikuu-Huhtikuu 2023

	Ta 2023	Tot. 2023	Jäljellä	Ta:n tot %
1501 Keskustoimisto				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-25 000	0	-25 000	0,0
Netto	-25 000	0	-25 000	0,0
1510 Taloustoimisto				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-100 000	0	-100 000	0,0
Netto	-100 000	0	-100 000	0,0
1701 Kunnan maa ja metsätilat				
Tuotot	50 000	0	50 000	0,0
Kulut	-150 000	0	-150 000	0,0
Netto	-100 000	0	-100 000	0,0
1702 Arvo omaisuus				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	0	-9 675	9 675	*****
Netto	0	-9 675	9 675	*****
4240 Yhteispalvelut				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-17 000	-6 006	-10 994	35,3
Netto	-17 000	-6 006	-10 994	35,3
4701 Liikuntatyö				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-12 500	0	-12 500	0,0
Netto	-12 500	0	-12 500	0,0
5206 Säästö kirja				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	0	-1 950	1 950	*****
Netto	0	-1 950	1 950	*****

	Ta 2023	Tot. 2023	Jäljellä	Ta:n tot %
5221 Terveyskeskus				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-198 000	-49 478	-148 522	25,0
Netto	-198 000	-49 478	-148 522	25,0
5230 Oravametsän päiväkot				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-20 000	0	-20 000	0,0
Netto	-20 000	0	-20 000	0,0
5240 Hulmin koulu				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-15 000	0	-15 000	0,0
Netto	-15 000	0	-15 000	0,0
5246 Perälän koulu				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-120 000	0	-120 000	0,0
Netto	-120 000	0	-120 000	0,0
5247 Yläkoulu				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-15 000	-167	-14 833	1,1
Netto	-15 000	-167	-14 833	1,1
5249 Lukio				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-23 000	-1 677	-21 323	7,3
Netto	-23 000	-1 677	-21 323	7,3
5290 Kiinteistöjen yhteiskustannuks				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-135 000	0	-135 000	0,0
Netto	-135 000	0	-135 000	0,0
5301 Kadut				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-1 911 000	-25 679	-1 885 321	1,3
Netto	-1 911 000	-25 679	-1 885 321	1,3

	Ta 2023	Tot. 2023	Jäljellä	Ta:n tot %
5302 Kevyen liikenteen väylät				
Tuotot	100 000	0	100 000	0,0
Kulut	-200 000	0	-200 000	0,0
Netto	-100 000	0	-100 000	0,0
5303 Yksityistiet				
Tuotot	250 000	0	250 000	0,0
Kulut	-670 000	-1 631	-668 369	0,2
Netto	-420 000	-1 631	-418 369	0,4
5304 Valaistus				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-60 000	0	-60 000	0,0
Netto	-60 000	0	-60 000	0,0
5401 Puistot				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-50 000	0	-50 000	0,0
Netto	-50 000	0	-50 000	0,0
5601 Vesilaitos				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-155 000	0	-155 000	0,0
Netto	-155 000	0	-155 000	0,0
5602 Viemärlaitos				
Tuotot	0	0	0	0,0
Kulut	-220 000	-45 405	-174 595	20,6
Netto	-220 000	-45 405	-174 595	20,6
RAPORTTI YHTEENSÄ				
Tuotot	400 000	0	400 000	0,0
Kulut	-4 096 500	-141 668	-3 954 832	3,5
Netto	-3 696 500	-141 668	-3 554 832	3,8

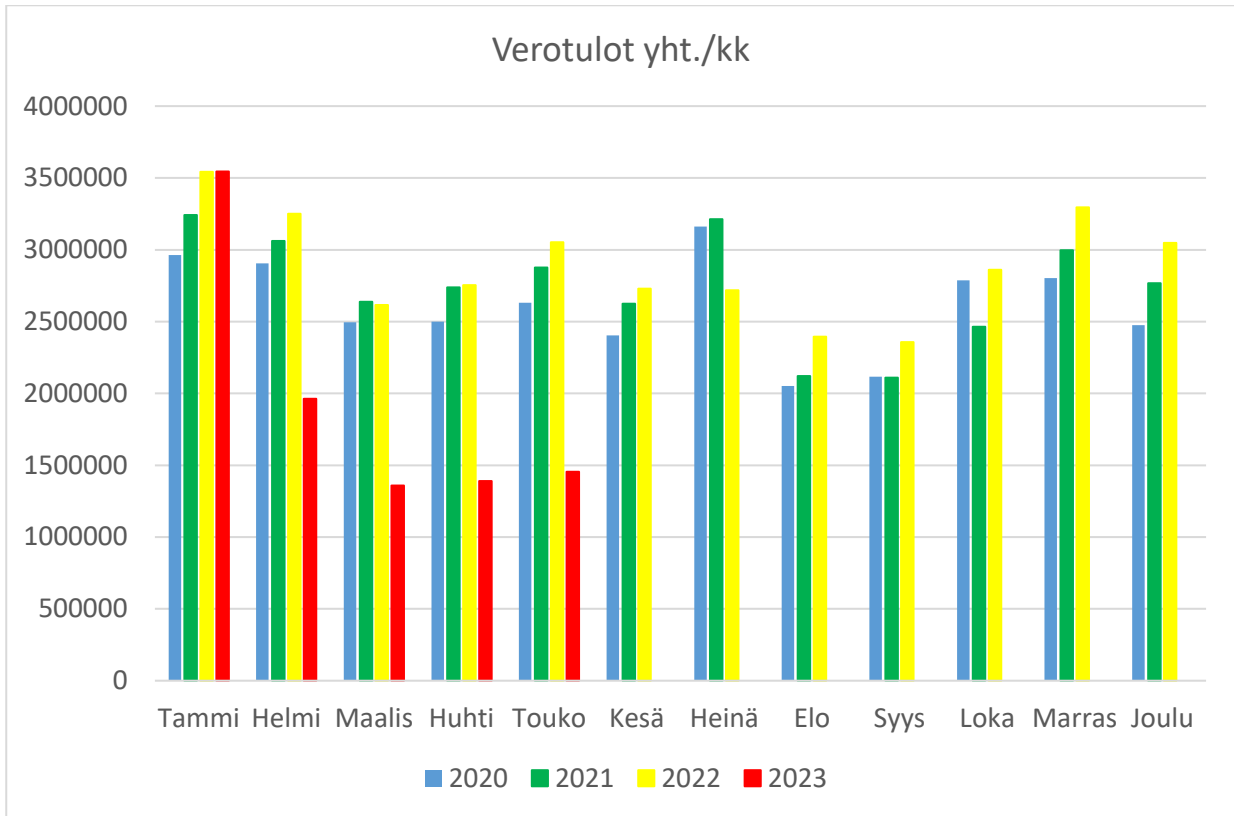
4 TULOSLASKELMA (ULKOINEN)

	Ta 2023 +Muutokset	Tot. 2023	Ta - Tot.2023	Ta:n tot %	Tot. 2022 kum. v:n alusta	Tilinpäätös 2022
Toimintatuotot	3 164 000	1 186 141	1 977 859	37,5	1 027 088	4 766 701
Myyntituotot	1 521 700	546 958	974 742	35,9	506 059	1 857 938
Maksutuotot	651 200	195 812	455 388	30,1	255 704	1 037 481
Tuet ja avustukset	146 600	3 553	143 047	2,4	8 768	312 416
Muut toimintatuotot	844 500	439 818	404 682	52,1	256 557	1 558 866
Toimintakulut	-23 993 000	-7 888 236	-16 104 764	32,9	-18 092 136	-56 598 480
Henkilöstökulut	-15 594 905	-4 840 912	-10 753 993	31,0	-4 812 049	-15 144 856
Palkat ja palkkiot	-12 211 337	-3 883 559	-8 327 778	31,8	-3 778 010	-11 969 728
Henkilösivukulut	-3 383 568	-957 353	-2 426 215	28,3	-1 034 039	-3 175 128
Eläkekulut	-2 896 613	-796 626	-2 099 987	27,5	-884 255	-2 771 659
Muut henkilösivukulut	-486 955	-160 727	-326 228	33,0	-149 784	-403 469
Palvelujen ostot	-4 564 616	-1 598 778	-2 965 838	35,0	-11 912 896	-37 183 285
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 561 239	-854 812	-1 706 427	33,4	-741 797	-2 357 486
Avustukset	-760 000	-242 924	-517 076	32,0	-243 078	-784 355
Muut toimintakulut	-512 240	-350 810	-161 430	68,5	-382 315	-1 128 500
Toimintakate	-20 829 000	-6 702 094	-14 126 906	32,2	-17 065 048	-51 831 780
Verotulot	18 150 000	8 257 741	9 892 259	45,5	12 163 338	34 618 665
Valtionosuudet	5 745 000	1 883 828	3 861 172	32,8	6 364 932	19 482 513
Rahoitustuotot ja -kulut	-188 000	-97 218	-90 782	51,7	16 469	-733
Korkotuotot	6 000	0	6 000	0,0	0	10 203
Muut rahoitustuotot	10 000	41 566	-31 566	415,7	21 553	278 727
Korkokulut	-202 000	-138 084	-63 916	68,4	-4 472	-151 111
Muut rahoituskulut	-2 000	-699	-1 301	35,0	-612	-138 551
Vuosikate	2 878 000	3 342 257	-464 257	116,1	1 479 691	2 268 665
Poistot ja arvonalentumiset	-2 200 000	-534 855	-1 665 145	24,3	-532 215	-2 165 638
Suunnitelman muk. poistot	-2 200 000	-534 855	-1 665 145	24,3	-532 215	-2 165 638
Tilikauden tulos	678 000	2 807 402	-2 129 402	414,1	947 476	103 027
Tilikauden ylijäämä (alij.)	678 000	2 807 402	-2 129 402	414	947 476	103 027

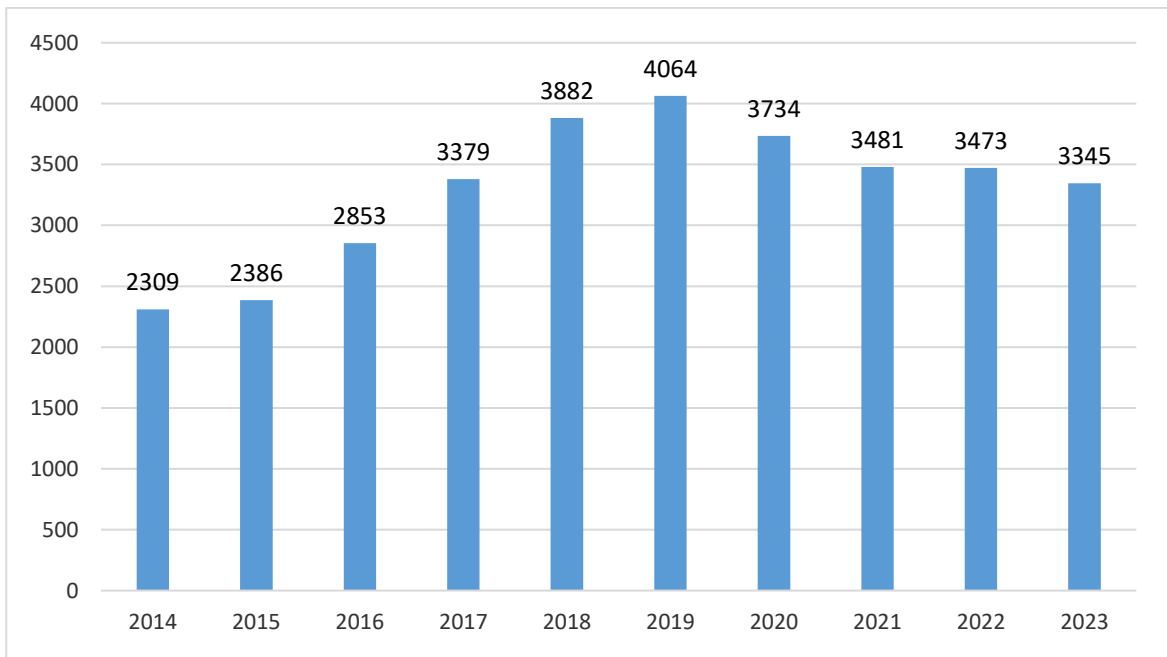
5 RAHOITUSLASKELMA

	2022		2021	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	<hr/>			
VUOSIKATE	1 479 691		1 666 259	
SATUNNAISET ERÄT	0		524 970	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-7 568	1 472 123	-536 269	1 654 960
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-675 277		-1 240 129	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	12 900		0	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTU- LOT	13 756	-648 621	854 537	-385 592
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		823 503		1 269 367
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	30 841	30 841	33 667	33 667
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0		2 000 000	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 064 999		-1 021 665	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 000 000	-64 999	1 000 000	1 978 335
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-12 153		-3 909	
SAAMISTEN MUUTOS	746 234		233 434	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-485 765	248 315	-516 383	-286 858
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		214 156		1 725 143
RAHAVAROJEN MUUTOS		1 037 659		2 994 511
RAHAVARAT 30. 4.	3 134 529		4 285 324	
1. 1.	2 096 870	1 037 659	1 290 813	2 994 511

6 VEROTULOT

7 LAINAT

2023 tieto 30.4., muut 31.12.

8 ARVIO KOKOVUODEN TALOUDEN TOTEUTUMASTA

8.1 KÄYTTÖTALOUS

Alkuvuoden toteutuman perusteella koko kunnan osalta toteutuma on varsin hyvin talousarvion mukainen. Talousarviota on kuitenkin tarpeen tarkistaa syksyllä ainakin eräiden määrärahasiirtojen osalta. Nämä liittyvät lähinnä sote-uudistuksessa kunnan vastuulle jääviin toimintoihin, kuten esim. työllisyyteen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

8.2 VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Verotulojen toteutuma on alkuvuoden osalta erityisen hyvä, johtuen aikaisemmilta verovuosilta tulleista tilityksistä. Loppuvuonna tilitykset tulevat olemaan pienempiä, mutta talousarvion mukainen koko vuoden tavoite tulee ylittymään.

Valtionosuudet ovat nykyisten päätösten perusteella jäämässä noin 100.000 euroa alle arvion. Uhkana on, että valtionosuuksiin saattaa tulla vielä lisäleikkauksia.

8.3 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkokulut tulevat ylittymään korkojen noususta johtuen.

8.4 TILIKAUDEN TULOS

Arvio tilikauden tuloksesta on jonkin verran talousarviota parempi. Tuloksesta on tulossa tämänhetkisen arvion mukaan selvästi ylijäämäinen.

8.5 INVESTOINNIT

Investointien toteutus ajoittuu pääosin kesään ja loppuvuoteen. Tiedossa ei ole merkittäviä poikkeamia.

9 SAIRAUSPOISSAOLOT

	1-4/2023	1-4/2022	1-4/2021	1-4/2020	1-4/2019
Poissaolot päivinä	2 206	2 987	1 842	2 581	2 463
Henkilöitä	486	512	522	561	541
Keskimäärin pv/hlö	4,54	5,83	3,53	4,60	4,55

10 KONSERNIYHTIÖT

10.1 Kiinteistö Oy Laihian Vuokratalot

Talous

Toiminta on ollut kannattavaa ja taloustilanne on hieman suunniteltua alemmalla tasolla, johtuen huomattavista kustannusten noususta.

Vuokraustoiminta

Asuntojen täyttöaste on taloudellisen täyttöasteen mukaan noin 93–94 %. Vuokraustoiminta on alueelliseen tilanteeseen nähden kohtuullisella tasolla. Yhden kiinteistön osalta on alkuvuodesta aloitettu kiinteistön ”alasje” ja sitä kautta valmistellaan tulevaan kiinteistön purkamista. Kiinteistö tulee olemaan tyhjä asukkaista kesäkuun aikana. Uusia ongelmia tulee jatkossa aiheuttamaan kunnan toiminnalle muokatut kiinteistöt, joista tullaan irtisanomaan vuokrasopimukset. Alun perin asuin käyttöön suunnitellut tilat on muokattu ryhmis-tiloiksi ja niiden muokkaaminen takaisin asuin käyttöön ei ole taloudellisesti järkevää. Näille tiloille yritetään löytää muuta toimintaa, mutta se on tässä tilanteessa erittäin haastavaa.

Kiinteistöhoito

Kiinteistöhoito siirrettiin uuteen yhtiöön, Laihian Tilapalvelu Oy:n jonka toiminta alkoi vuoden 1.1.2023. Kiinteistöhoito-osalta kaikki on edennyt suunnitelmien mukaan.

10.2 Laihian Nuuka Lämpö Oy

Talous

Alkuvuoden korjattu tulos on budjetoitua alemmalla tasolla. Syynä ovat huomattavat raaka-aineiden ja energian hinnan kohoaminen. Operatiivinen tulos on budjetoitua alemmalla tasolla. Kassavarat ovat suunnilleen odotetulla tasolla. Uudet polttoainesopimuksiin on tullut sopimuksen jälkeen jo kaksi kertaa korotuksia.

Laitos

Laitokset ovat toimineet kaikilta osin suunnitellun mukaisesti. Kausihuollot on suoritettu suunnitelman mukaisesti ja kesäaikana energiaa tuotetaan konttilaitoksella. Laitoksella on otettu myös lisää erityyppisiä polttoaineita, millä kompensoidaan erittäin kallista puu raaka-ainetta.

Verkosto

Verkostoa on laajennettu lisää uusilla kaukolämpöliittymillä. Lisäksi normaalia verkostohuoltoa suoritetaan suunnitelman mukaisesti

Biokaasulaitos

Biokaasulaitoksella on ollut merkittäviä ongelmia alkuvuonna. Laitokselta tuleva paineviemärilinja on jouduttu avaamaan ja huuhtelemaan useita kertoja talven ja alkukevään aikana. Tästä on aiheutunut kohtuuttoman isoja kustannuksia, sekä itse putkilinjalla, kuin myös jätevedenpuhdistamolla. Laitos oli poissa normaalista toiminnasta putkitukosten aikana. Laitoksen tulevaa käyttöä ja jatkosuunnitelmaan on saatava päivitettyä, koska moni komponentti laitoksella on jo käyttöajan ulkopuolella. Merkittävä rooli jatkosuunnitelmassa tulee olemaan kunnan suunnitelma jätekäsittelyn suhteen.

10.3 Poronkankaan Vesi Oy

Yhtiö toimittaa talousveden Laihian kuntaan ja Mustasaaren kunnan eteläosiin, sekä osittain Mustasaaren kunnan pohjoisosiin. Laihian kunnan vesimääräksi on arvioitu 510.000 m³ ja Mustasaaren 360.000 m³ talousarviovuoden aikana. Alkuvuoden perusteella myytävä vesimäärä tulee pysymään arvioidussa määrässä, myös liikevaihto tulee olemaan talousarvion mukainen. Laihian ja Mustasaaren kunnille myytävän veden hinta on 0,42 €/m³ (alv 0 %).

Yhtiön talous on tähän saakka toteutunut pääosin suunnitellusti. Alavesisäiliön rakennusurakka on viimeistelytöitä lukuun ottamatta valmis. Säiliön koko kapasiteetti otettiin käyttöön helmikuussa.

pohjaveden pinta kaikilla ottamoilla on ollut koko vuoden hyvällä tasolla. Vedenjakelu on ollut häiriötöntä alkuvuoden.

Hallitus ja toimitusjohtaja hoitavat yhtiöjärjestyksen 6 §:ssä mainitut asiat ja kokoontuu tarvittaessa. Hallitus on kokoontunut kerran ja varsinainen kevätyhtiökokous on pidetty huhtikuussa.

10.4 Laihian Tilapalvelu Oy

Talous

Yhtiön toiminta on alkanut 1.1.2023 ja alkuvuoden kustannukset ovat olleet lähes suunnitellun mukaisia. Laskutuksessa on pienten alkukankeuksien ja uusien toimintamallien opettelun jälkeen päästy normaaliin tasoon.

Kiinteistönhoito

Kiinteistöhoidon osalta alkuvuosi on mennyt odotettua paremmin ja kiinteistöhoitoon on panostettu siten että uusia henkilöitä on koulutettu mahdollisia tuurauksia varten valmiiksi. Kiinteistökannan päivitystä ja kartoitusta on tehty myös systemaattisesti ja siltä osin kaikki on suunnitellulla tasolla. Yhtiöön on palkattu myös uusi kiinteistöpäällikkö, joka aloittaa kesäkuussa 2023.

Kiinteistökanta

Kiinteistöjen osalta vuoden 2023 suunnitellut hankkeet ovat meneillään ja suunnitellulla tavalla hoidossa. Seuraavassa osavuosisikatsauksessa tulee tietoa mahdollisista tulevista kiinteistökohteista